

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredni ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena: sicer Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frano Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištevno, na katero naj se odgovorjuje pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zaradi današnjega praznika izide prihodnji list v soboto.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca poteče naročnina na prvo polletje. Prosimo gg. naročnike, da jo o pravem času ponové.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta	6 gld. 50 kr.
Za četrt leta	3 „ 30 „
Za en mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta	8 gld. — „
Za četrt leta	4 „ — „
Za en mesec	1 „ 40 „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr. Po pošti prejemati „ 3 „ — „

Administracija „Slov. Naroda“.

Telegrami.

Berlin 18. junija. Zdravniki cesarjevi poročajo, da cesar tako skoraj še ne bode ozdravel; popolno ozdravljenje je mogoče le po daljšem času, če se premagajo še marsikateri težave.

Mej avstrijskimi in angleškimi kongresnimi poslanci in mej Šuvalovim je danes pomenljiv dogovor zaradi Bolgarije. Jutri je ob dveh kongresna seja, v kateri se bode na dalje govorilo o vprašanji zastran Bolgarije.

Berlin 18. junija. Kongres je včeraj sprejel od Bismarka nasvetovani pravilni red. Bolgarsko vprašanje se včeraj nij obravnavalo, a govorilo se je o pripustu Grčije na kongres, pa se je razgovor odložil. Različna poročila pripovedujejo, da je Turčija sklenila izstopiti iz kongresa, ako se bode govorilo o avtonomiji še družih provincij nego onih, ki so v san-šefanskem dogovoru zaznamovane. Ta poročila so kongresne kroge razburila.

Bolgarsko vprašanje.

Najvažnejša točka san-šefanskega dogovora je brez dvombe bolgarsko vprašanje. San-šefanski dogovor pravi v šestem členu: „Bolgarija se kot avtonomna, tributarna kneževina ustanovi, s krščansko vlado in narodno vojsko (milico). Odločilne meje bolgarskega kneževstva se bodo naredile po posebnej rusko-turške komisiji, katero bode vodilo načelo narodnosti in večine prebivalstva v mejnih okrajih.“ Ko so Evropeci ta

člen mirovnih preliminarij čitali in na zemljevidu pogledali, da bode ta Bolgarska precej velika slovanska država, zgrozili so se in tresli, in svoj glasen „nikdar“ zavpili po vseh svojih novinah in zborih, zlasti pa Angleži, katerih minister Salisbury je v svojej znanej okrožnici slovesno odbijal osnovanje slovanske bolgarske države. Angleži so se začeli orožiti, in uže je bilo videti, da pride do vojne, da bode treba še krvoprolitja, predno vstane Bolgarija iz turškega razuza.

Potem so se začela dogovarjanja grofa Šuvalovega in Salisburyja ter se je po dolgem obravnavanju svetu povedalo, da se je sporazumljenje mej Rusijo in Anglijo tolikanj doseglo, da je kongres gotov. Pristavljalo se je pa splošno prepričanje, da predno sti te dve državi sklenili iti na kongres, gotovo sti se do dobrega dogovorili v vseh glavnih vprašanjih. Sovražniki Rusije in Slovanom so tedaj sklepali, da je morala Rusija velike odstopke ali koncesije narediti, sicer, dejali so, Anglija ne bi bila privolila priti na kongres, ki ga je bila od kraja zavrgla. Te ruske odstopke poznati je bil radoveden ves političen svet. Ali ruski in angleški diplomatje so bili tajnost držati, molčati sklenili in dolgo se nij nič zanesljivega vedelo.

Pa dan denes živimo v časih ne le telegrafa in železnice, temuč tudi novinarstva. Ta čudna velevlast je pa sovražnica vse „tajnosti“. Pred njo je težko skriti kaj, kar ve več ljudij. Tako so tudi angleško-ruski dogovori predkongresni na beli dan prišli, predno je še kongres svoje delo za sredino poprijel. Angleški časnik „Globe“ jih je priobčil in zgorjenjej angleške zbornici je moral ud angleške vlade, predsednik tajnega svetovlastva vojvoda Richmond pritrditi, da so „Globove“ razkritja resnične. Nekov angleški uradnik jih je izdal javnosti. Stvar je vzbudila na Angleškem in povsod drugod veliko pozornost.

Mi „Globova“ razkritja prinašamo spodaj v današnjem listu. Ako se primerjajo izpremembe ali koncesije v bolgarskem vprašanji in v san-šefanskem miru sploh, katere je Rusija dogovorila z Anglijo, moramo z zadovoljenjem reči, da so stvarno majhene. Bolgarija je rešena, akopram bode tudi na kongresu tako sprejeta, kakor jo Angleži hoté. Tudi če bode deljena v dve provinci, nadbalkansko celó odvisno, in podbalkansko, na videz odvisno — vendar je Bolgarija ustanovljena, in čas, ter narodni razvoj bosta skrbela v bodočnosti, da se bode zjediniila in močna slovanska država postala, velik faktor v prihodnjem končnem boji za opravičeni veliki položaj Slovanstva v Evropi.

Važnost tega sporazumljenja se kaže uže iz izjav angleških novin. Konservativni listi, ki so Rusom neprijazni, so jako nezadovoljni z njim,

a drugi angleški časniki, kateri so bolj objektivni, in ne marajo lehkomislnjene svetovne vojske, hvalijo ga.

Tako so upanja, da bode kongres na vse zadnje vendar le mir naredil, ter rad in nerad plode zmagovite ruske osvoboditeljne vojske potrdil, vendar le zdaj opravičene.

Angleško-rusko sporazumljenje.

„Globe“ objavlja rusko-angleški dogovor v dveh spomenicah, katera sta Šuvalov in Salisbury 30. maja podpisala. Glavni obseg prve („Globe“ priobčil ga je nekoliko okrajšano uže 31. maja) je sledeči: 1. Anglija zameta deljenje Bolgarske po njenej dolžini, ali Rusija si pridrži na kongresu zagovarjati svoje stališče, obljubi pa, da se angleškemu mnenju ne bode protivila. 2. Južna meja Bolgarske ne sme iti do egejskega morja; meja od Lagosa do črnega morja postavi se bode pozneje. 3. Zapadna granica nove Bolgarske odvisi od raznih narodnostij, a ne sme bitstveno se raztezavati čez Novi Bazar in kruševski Balkan. 4. Bolgarija se bode razdelila v dve provinci; severna od Balkana bode politično samostalna sè svojim knezom; južna provincija bode imela samostalno upravo in jednega od Evrope imenovanega guvernerja. 5. Salisbury ne ugovarja želji ruskega carja, naj bi se turški vojaki pomaknili iz južne Bolgarske, a Ruska se zadovolji s tem, da bode kongres o tem sklepal, da bi Turki svoje vojake smeli zopet tja poslati, ako bodo napadeni od zunaj, ali če bi nastala kaka vstaja. Angleška si pridržuje pravico, na kongresu pravico sultanovo, da sme na južno Bolgarsko svoje vojake postaviti, poudarjati; Ruska pridržuje si pa pravo, o tej točki svobodno govoriti. 6. Angleška zahteva, da bode Turška višjega poveljnika južno-bolgarskih milic s potrjenjem Evrope imenovala. 7. Z ozirom na Armenijo se morajo Ruskej in Angleškej obljube storiti. 8. Tudi druge države, osobito Angleška, morajo pri organizaciji Tesalije, Epira in družih kristijanskih provincij, posvetovalni glas imeti, kakor Rusija. 9. Rusija nikdar ne namerava, vojno odškodnino tako izpremeniti, da bi si namesto nje turško ozemlje pridržala; ta vojna odškodnina Angleškej ne jemlje dozdanjih upniških pravic. 10. Rusija odstopi zopet Bajezid in Alašgerdsko dolino, zahteva pak za Perzijo Kothursko ozemlje. 11. Ako bode Rusija na vsak način hotela Besarabsko nazaj imeti, bode to sicer Angleška jako obžalovala, a se tej volji ne protivila, ker druge države nečejo dozdanjega obmejenja Rumunske z orožjem v roki varovati. Zasedenje Batuma in armenijskih pridobljenih krajev Angleška ne bode branila, a zapomni si rusko obljubo, da bodoče

Ruska svojih azijskih mej ne bode več dalje potisnila. Drugim določbam san-štefanskega miru, katere po teh 10. točkah niso še izpremenjene, Angleška ne bode ugovarjala. Teh določb morali se bosti obe vladi držati, ako se na kongresu druge določbe ne sklenejo. (Obseg druge dopolnilne spomenice smo priobčili v „pol. razgledu“ predzadnjega lista.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. junija

V **državnem zboru** je 17. t. m. ministrijski predsednik Auersperg odgovoril na interpelacijo Montijevo in potrdil, da so res Turki tri dalmatinske pastirje na našej meji ubili in ob glavo deli, ter njih živino odgnali, a zdaj da se razprave zaradi zadostjenja in kaznovanja krivcev še vrše. — Dalje je odgovarjal na interpelacijo moravskih poslancev, zakaj se je „Moravskeje orlici“ vzela pravica razprodajanja in sicer pravi, da zaradi tega, ker je ta list priporočal neko rusko abecedo! Dalje ministrijski predsednik pravi, da je bil ta češk list zaradi tega tolikokrat konfisciran, ker je na pr. v številki 40. prinesel članek, ki pravi, da v slučaju vojske z Rusijo slovanski vojaki ne bi šli v boj (klici: čujte!) a sodnija je konfiskacijo tega članka potrdila. Vsled tega, pravi minister, je opravičeno, če se je listu vzela pravica razprodajanja po trafikah.

Vnanje države.

O **kongresu** ne vemo denes dosti več kot včeraj. „Nordd. Allg. Ztg.“ svari, naj se ne veruje preveč onim novinam, ki mnogo vedo povedati. — Francoski listi imajo telegrame, ki pravijo, da je sporazumljenje že močno doseženo. — Poročnik „N. fr. Pr.“ pa pravi, da je eden najvplivnejših zastopnikov dejal: „Do osovre se nij še nič premaknilo naprej, ni en korak nijsmo napredovali; ves svet hoče mir narediti ali tajiti se ne dá, da težave rasto iz tal.“ — Isti list pa na drugem mestu pravi, da so diplomatični krogi na Dunaji dobre vere v mir.

Srbski zastopnik, minister Ristič, baje neče nadlegovati kongresa, da bi Srbija zastopana bila na njem. On bode le spomenico izročil, v kateri se naglašajo opravičene terjatve Srbije, ki je dve vojski vojevala za osvobojenje svojih tlačenih bratov.

Iz **Carigrada** se piše „Pol. Corr.“, da se vrenje in nezadovoljnost tam silno množi. Onih, ki terjajo, naj se Mithad paša iz prognanstva pokliče, je vedno več in ne tajé, da hočejo republiko z Mithadom na čelu. Tudi so tuji poslaniki dobili brezimna pisma, v katerih se jim razklada, naj se ne ustrašijo, ako se skoro v Carigradu upor vname; upor se ne bode obračal zoper kristijane, temuč zoper nezmožnega in neopravičeno vsiljenega sultana, ki se je udeležil deželne izdaje. — Starej „Pressi“ se pa piše, da v Carigradu nema nihče nič zaupanja v berlinski kongres; mir je pred vrati, a nihče ga nema v srci; ves narod je obupan, ubog, beden in brez izgladov. Nihče se iz nesreče nij ničesa naučil. Sultan je bojazljiv in ne vé kaj bi storil. Leta 1566 še, ko je sultan Sulejman umrl, bila je Turčija večja, nego nekdanj rimsko država, zdaj je strta in le zavist in sumnjivost Anglije in Evrope jo varuje, da skupaj ne pade.

Dopisi.

Iz **Gorice** 17. junija. [Izviren dopis.]

Poročal sem vam bil o nesramnej demonstraciji, ki jo je bil osnoval goriških „italijanistov“ odbor „il comitato d'azione“ (delujoči odbor za Italijo). Jednaka poročila so se čitala v „Slovenskem Narodu“ iz Trsta in iz Istre, kjer mej poštenimi, Avstriji zvestimi Slovani biva, ter nevarno proti monarhiji ruje lahonska izdajska zalega in zarota. Kakor so

razni listi poročali, bilo je v Trstu nekoliko udov lahonske zarote po policiji zaprtih, in tudi v Gorici je došla policija na sled onim, ki so se drznoli postaviti na podgorsko goro italijansko zastavo „tricolore“ z izdajskim podpisom, v katerem se imenuje Avstriji zveste Slovence: „nizka ter surova druhal!“ In čujte! kje sta se našla ptička, ki sta baje v ozkeje zvezi s „comitatom d'azione“! To je dvojica slug goriškega magistrata! Ta dva je policija zaprla, ter drugega dne v Trst spremila. Uže večkrat smo povdarjali, da je naš slavn magistrat pravo lahonsko sršenovo gnjezdo, in navedenej veleizdajnej stvari o magistratnih slugah nij treba komentara. Da li se bode posrečilo policiji, priti do jedra italijanskih izdajskih rogoviležev, bomo videli. Vsakako pa vlada lahko izprevidi, da bojazni naših prebivalcev na desnem bregu Soče niso brez vsacega pomena, tembolj pa, kje naj išče zaslonbe v nevarnem momentu.

Zraven teh nesramnih demonstracij je pa še izdal „Il comitato di Trieste“ te dni — baje na Italijanskem tiskano — brošuro, v kateri perfidno proti Avstriji, ter ostudno proti njenim mejnikom Slovanom na jugu, piše. „L' Italia sui confini Slavi“ je naslov tej izdajski pisariji. Avstrijo imenuje kar naravnost „arlekina“, in nas Slované, ker jedino še tej zveste, pa nizko druhal. Človeku se studi prebirati to umazano, se ve da v Avstriji prepovedano brošuro.

Mej drugim pravi, da zdaj ali pa nikoli je za Italijo ugoden čas, raztegniti svojo roko po Istri, Trstu, Gorici i. t. d., ter zagotavlja jej, da bode našla mej „figli d' Italia“ (sinovi Italije v Avstriji) pomoč do zadnje kaplje krvi!

Mari hočejo Avstriji še več izdajstva konstatiranega imeti, kot je navedeno od strani italijanistov, ter čakati, da ta, njenemu obstanu nevarni črv, izpodje korenike na nje nej južnej meji, ter tako gladi pot do posestva Primorja? Sicer pa, dokler čuva ob desnem in levem bregu Soče verna slovanska straža, se smelo zanaša, da bo morala Italija krvavo plačati svoj kak poskus seganja po našem primorskem biseru. Orožja nam dajte, pa naše svete narodne pravice, in stali bomo kot tisočletni hrast, braneči svojo in naših skupno domovino! klical bode v nevarnem momentu slovanski rod ob bregovih Adrije!

Radostnega srca bomo pozdravili če se obistini novica, da naši vrli sobratje Tržaški Slovenci nameravajo osnovati politično društvo za celo Primorje nepozabeljši narodno zanemarjenih istrijskih bratov. Ravno v Istri se je preveč razširilo nevarno lahonstvo, tam je še mnogo mnogo trde ledine, to je treba razorati ter vsejati Avstrijsko slovansko čutje kot nepremagljivo živo tvrdo njavo za naš in za Avstrije obstanek.

Vzrmo ob tla vse osebnosti, zatajimo osebna prepričanja, opustimo škodljivo malo marnost ter občna sloga naj nas navdaja, da se ne zgubimo nečega dne v našega naroda strastno sovražnej druhal. Enako nam je dobrodošla vest, da bode Tržaška „Edinost“ postala v kratkem tednik. Došel je v resnici za nas Primorce nevaren čas, nenasitljiva Italija uže sega svoje kremplje ter strastno kot hijena čaka, kedaj bode hlastnila po primorskih Slovanih, kajti le ti, so jej v želodci še neprebavljivi, če te stare, imela bode do svojih italijančičev v Trstu in Gorici gladko pot!

Zato pa „Soča“ in „Edinost“ podajti si

prijateljsko roko, in primorski Slovenci, Vam pa naj bode sveta narodna dolžnost, da oba lista duševno in materialno podpirate, došel bode čas, ko bode i nam Slovanom zarja zasijala, in še bode vozil po sinjej Adriji hrastov brod, kot vozil je nekaj — slovanski rod!

Iz **Gradca** 16. junija. [Izv. dop.]

Kdo more tajiti, da imamo jako ugoden in prijeten čas za žurnaliste in politikarje: v Berlinu zbor imenitnih državnikov evropskih, kateri se bodo o prav važnih rečeh pogovarjali in posvetovali, kar pa ostane le vse mej njimi, ker so si mej soboj obljubili, paziti strogo na tajnost. Pri nas v Avstriji in tudi na Ogerskem se baje „deloma mobilizira“, o čemer poročati je zopet prepovedano, kar pričajo razne konfiskacije. Kako bi tedaj moglo časnikom manjkati gradiva?

Vrh tega poročja se vestno, kdaj so pripotovali posamezni poslanci v Berlin, kdo jih je na kolodvoru sprejel, kje imajo stanovanje, kako vojaki jih stražijo, kako sede pri zeleni mizi, kako dobro se prilega Andrassyju huzarska obleka, kako duhovito in temeljito ob enem je Andrassy govoril, predlagaje Bismarcka za predsednika, — „moža modrosti in velikih zaslug“. Vse to in še več lahko poizvemo dan za dnevom iz časnikov. Kdor Disraelija prej nij poznal, predstavlja si ga zdaj prav živo po opisavi njegove osebe, noše, hoje, kakor jo prinašajo razni časopisi. Tudi Gorčakovega nij težko izpoznati mej drugimi tujci v Berlinu, ker redno manjka pri vseh poedinah, in ker ga morajo na voz in z voza nositi zaradi bolnih nog. Andrassy nam Avstrijemc nij neznan, in časniki si lahko prihranijo trud, opisavati ga bolj na tanko. Šuvalovega poznamo po tem, ker z Andrassyjem mnogo občuje in se pogaja.

O čem se pogovarjata, to poročati smejo zopet časniki — vsak po svoje. Gotovo bi se ta dva gospoda ne pogovarjala več tako prijazno, ko bi Gorčakov ali Šuvalov iz časnikov, posebno iz „zanesljivega“ „Tagblatt“, poizvedel, da je Andrassy svojim doma ukazal mobilizacijo, ter ga je volja — zapreti Rusom s 60 milijoni sapo. — Toda, grenka osoda; damokljev meč konfiskacije pal je jedenkrat tudi vašemu „Tagblattu“ in našej „Tagesposti“ na bučo! —

Jaz pa tudi res ne vem, zakaj bi morali ves svet paziti na to, kar se v Berlinu godi, zakaj bi časniki ravno o mobilizaciji morali govoriti! Saj se vendar dosti lažje in z večjo varnostjo poroča, kako se počuti stari Vilhelm in ruska carica; kako se zabava šah v Baden-Badenu, ter ukazuje svojim nerodnim in teškonogim ministrom plesati kadriljo. — In celo naša „Tagespost“! Kako bi ona gradiva ne imela? Treba bi jej bilo samo poročati, kako daleč sega konjska železnica, kako radi se ljudje vozijo, da jih ona dosti bolj zanima, nego ves kongres in cel šah. Prihranila bi si lahko lažnjiva poročila, ponatisnena iz dunajskih časopisov, o svojem ljubimcu baronu Walterskirchnu. — občudovalcu Andrassyja in njegove politike — češ, da je pal v Dunav, ter se le sè silo smrti rešil. — Kaj pa „Slovenski Narod“?

No, tudi on bi smel še jedenkrat tako velik biti, kakor je, in gradiva bi mu ne manjkalo, če bi Andrassy tudi na Dunaji sedel in s huzarsko uniformo paradiral, — ali bi v Terebešu svoje konje in vole nadzoroval, in Disraeli romane pisal, — ker izhaja v istej Ljubljani s „Tagblattom“, ker je slavno-znani

pedagog in učenjak Gariboldi našel, da otroci slovenskih staršev, ko se rodé, ne znajo dovolj nemščine, ker je g. Pirker istega mnenja, in ima časa dovolj za nemške „stilübungen“, katere pošilja mestnemu zboru, ker g. Kaltenegger jednake reči rad čita in peticije izroča, in ker je g. Schrey sè svojem jurističnem znanjem dosegel tako visoko stopinjo, da si upa celo §. 19. državne osnovne postave pred zbranimi nemškimi mestnimi očeti slovenske Ljubljane tolmačiti.

O zlata doba za naše časništvo!

Od Save 15. junija. [Izv. dop.] Nesreča je za nas Slovence, da je našim nadarjenim možem tako malo torišča, kjer bi se njihove moči vezbati mogle, kjer bi čestilakomnost, kjer bi večja strast si večje polje delovanja zadobiti mogla. Energično vesla po večjem naš jurist, filozof, medicinec na stališču kjer mu je vsigurno dobro gmotno življenje in hitro ko mogoče se oženi in dela in varči mož, da si tako hitro kot mogoče kak vino grad kupi ali vilo sezida. In potem je mož odebelil in Shakespearov: „lasst fette Leute um mich sein, die bei der Nacht gut schlafen,“ velja o njem in mož naš pušča mlajšim delo in sprizajnil se je prav dobro z mislijo, da si „sami ne moremo pomagati na noge,“ polenil se je, — povejmo prav odkritosrčno. Je lahko mogoče, — nij dosti torišča in mož morda po večjem pravi: ne mam popolne mladosti, — kot mož vsaj bočem živeti. — Izjeme delajo po večjem v tem duhovni naši.

Reči se more, da je slovensko naše gibanje menj ta odebeljen mož spravil na noge; „suhi ljudje“, iz roke v usta živeči ljudje so bili najboljši kvas temu gibanju in so še. Črez ramena se morda ti pogledujejo, oporeka se jim morda lenoba in kaj uže, ali vzemimo jih iz duševnega stališča; nijso lenobni, več delajo, kakor drugi, samo to je njih nesreča, da se zaljubé preveč v kako stroko duševnega dela, ki pri nas nij molzna krava. In to je pri nas na pr. žurnalistika, to je pesništvo, to je muzika, to je vse literarno delo. Vendar so to stroke glavni motorji našega gibanja.

Težavno je nagnotju do kake stroke, ki pri nas kruha ne donaja, vstreči in zraven živeti; težavni boj spremlja gimnazijalca do univerze in tam naprej. Koliko jih je, koje bogat oče preskrbljuje! — In koliko onih, ki si molzno kravo krmijo in zraven svojo muzo negujejo! Posojuj drugim čas, je vsakdanja molitev naših ljudi na univerzi in prosti čas obrni za lastne študije! Mlad je, tudi ubog človek ne bode zmiraj v knjigah, — čas se izgublja in nemara verze dela, ali note stavlja, ali za kako godbo leta. — Nij treba lenobnemu biti, premalo praktičen je mož in mej suhe ljudi vstopa v domovini, in: Hunger und Liebe erhalten das ew'ge Getriebe.

Pijetetno moramo pa tako življenje, ki, kakor jih je pri nas v zadnjem času toliko hodilo zgodoma v zatón, motriti; mnogo trpljenja nam javi tako življenje. — Nijso bili po večjem ti možje lenobni, nijso kvarili zastoj časa, nesreča našega ljudstva, da nema denarjev za svoje sinove, ki se menj praktičnim strokam udajajo, je kriva, da mož kak, poslovlja se zgodoma od sveta, nij postal jak tudi v strokah, ki mu gmotno stalo osigurijo.

Nij še dolgo, ko nam je zasula lopata Kocijančiča in Hajdriha. Bili sti to dve pesniški naravi, za lepo navdušeni. „Suhi ljudje“

sicer, pa vsak je Slovenstvu zapustil svoj dar; Kocijančič nabirajoč in harmonizirajoč nekaj narodnih pesnij in zložéč par originalnih, in Hajdrih podavši same originale. Pravi se o tem slednjem, da je dosti italijanskega duba v njem. Bodi, saj na vse nas Nemec in Italijan vplivuje, ali Hajdrih je vendar po večjem slovensk glas zadel in zapustil nam je lepe melodije. Krasni so akordi v njegovej: „luna sije“; lepe ideje v njegovej „Jadransko morje“, in če poslušáš netiskano še: „milo se v meni srce topi, ko te zagledam deklica ti, komaj si stara štirinajst let, pa že zahajaš sama mej svet,“ mehko ti bode postalo srce, prav ljubo mehki akordi ti ga božajo. In tako „cerkvice“ ali „v tibej noči“.

Es muss auch solche Kautze geben. Nij dobro, če nemamo gmotno dobro stoječega izobraženstva, ali kaj hočemo, revicam nam Slovincem je tudi dosti iz roke v usta živečih izobraženih nadarjenih ljudi, in ti: „der Casius dort mit seinen mageren Gesicht, der denkt zu viel, dergleichen Leute sind gefährlich“, nosijo ideal pod oguljeno suknjo, morajo nam priti, ker smo reve; pa čast komur čast gre. —

Zastoj sem dozdej iskal po večjem nekrologu o Hajdrihu. Mož ga je, na mojo poštenost, več zaslužil, nego oni Costa, o kojem življenju se je cela konfuzna knjiga spisala. Kdo bode govoril črez 10 let o Costi. In Hajdrihovi nekateri napevi bodo doneli še dolgo in dolgo. Oba sta mrtva.

Slovenstvo ne stavlja le ljudem spomenikov, ki so te morda kot slučajno podnožje za svojo častilakomnost imeli, bodi hvaležno možem, ki so ti akoravno, pokazivši ti prav razposajeno življenje, zapustili duševne biserje, s kojimi svoje revno krilo malo ozaljšáš! Ne glej na vnanno bliščobo, — tvoj Preširen, Vodnik, Jenko — nam jasno pravijo, da pri nas velja:

„das Elend ist des goldenen Ruhmes Wiege, der Kummer ist sein ewiges Geleit.“

Opomnim tu, da je mej Hajdrihovimi rečmi dosti, dosti lepih pesnij v rokopisu najti, naj se kdo za to pobriga. S—c.

Še slovenskega štajerja 15. junija. [Izv. dop.] Ko sem pred tremi tedni v „Slovenskem Narodu“ bral, da bode 11. junija v Ljutomeru 4. občni zbor „Učiteljskega društva“ za slovenski štajer, hitro sem se odločil zbora udeležiti se, ker je za slovenskega učitelja stvar uže sama ob semi važna, potem pa tudi, da bi enkrat one kraje videl, o katerih sem nekatero stvar v zgodovini čital, kakor stari Ptuj, Velika nedelja itd. kakor sem tudi slišal o lepoti narave onih krajev. In prepričal sem se, da govorica nij bila prazna. Krasne so te vinske gorice, pod njimi prelepa slovenska polja, po katerih se krasno žito kakor valovje giblje. mej njimi zeleni travniki „lepa naša domovina!“ Vedno se more oko na novej prikazni in krasoti razveseljovati.

Vendar jaz hočem le nekaj o „učiteljskem zboru“ pisati. V Ormuž prišedši, smo našli pripravljene voze, kakor je bilo naznanjeno, pa tudi dva gospoda, katera sta nam nasproti prišla in nas popotnike jako ljubeznjivo in prijateljsko sprejela. Bila sta znani prijatelj narodne šole, iskreni rodoljub in zagovornik slovenskega naroda, posestnik, g. Kukec in učitelj Klajnsček. Zasedemo hitro voze in hajd naprej proti Ljutomeru mej vinogradi, kateri tako izvrstno, daleč znano vino dajo. V Ljutomer prišedše nas je razveseljevala godbina

družba obstoječa iz 20 mož pod vodstvom g. nadučitelja Murkoviča. Veselilo me je, izpoznavati moža, kateri je s dušo in telesom za godbo vnet in navdušen. Potem smo si ogledali Ljutomerski trg. Na večer je bila veselica v čitalnici. Mili glasi godbe so nas tudi tukaj zabavljali in vrstile so se mej njo slovenske pesmi, pri katerih smo občudovali izvrstni tenor g. učitelja P. Razne napitnice in navdušeni govori so kinčali zabavo. V jutru ob četrtej uri je po trgu svirala godba prijetno jutajnico, ter nas je spanja budila. Jemala je slovo, ker od tistega časa nijmo več slišali prijetnih glasov. Ob 7. uri je bil izlet k villi g. Zemljiča blizu trga. G. Kril, profesor tamonje enorazredne realke nam je blagovoli razkladati okolico, katera se od vile vidi, namreč veliki del madjarske zemlje, kjer tudi prebivajo naši bratje Slovani. Vainvši se smo šli k seji, katera je trajala od 9. do 11. ure. Pričujoč je bil g. okr. glavar. Po dokončanej seji je bil občni obed v čitalnici.

Prva zahvala za osnivanje zbora gre odboru društva. Poslednjič še naj toplejšo in naj iskrenejšo zahvalo rečem tistemu gospodu, kateri je prvi misel sprožil, da bi se letos v Ljutomeru učiteljski zbor vršil. Ta g. je ta dva dni, kakor sem opazoval, le malo prostega časa užival, ker si je veliko breme naložil. Bil je vedno pripravljen vsacemu po noči postreči, česar je kateri potreboval. Isti g. je bil pripravljen v ponedeljek zvečer vsakega, kedar je želel počivat iti, v odmerjeno stanovanje spremljat. Al moremo temu g. kedaj njegov trud povrniti, jako dvomim. Svest sem si pa tudi, da on ničesa ne zahteva, ampak je breme voljno prenašal iz gole ljubezni za narodno stvar in iz istinega prijateljstva do svojih sodelavcev. Ta prijazni gospod je, marsikateri ga bo že spoznal, nadučitelj in predsednik učiteljskega društva, g. Lapajne. Iz srca želim, da bi se zopet videli, ker v vednem spominu nam boste ostali. Bog Vas živi mnogo let.

Domače stvari.

— (Ljubljanski mestni zbor) ima 21. junija zopet sejo. Na dnevnem redu so stvari, ki v zadnjici nijso na vrsto prišle: o uredbi službe mrtvaškega oglednika in jednega mestnega zdravnika, o rekurzih in samostalnih predlogih gg. Potočnika in Regalija.

— (Konfiskacija) zadnjih „Novic“ in „Laib. Tagbl.“ zarad poročil o mobilizaciji potrjuje deželna sodnija v včerajšnjem tukajšnjemu uradnem listu oslanja se na čl. IX. postave od 17. decembra 1862.

— (Samomor.) Predvčeranjem po polu dne se je tukaj „pri novem svetu“ stanujoč vojak sam ustrelil. Pravijo, da mu je pri obskrbovanji konjskega hleva nekaj zmanjkalo zarad česar se je imel kazni batí, katerej se je torej s smrtjo ognil.

— (Z voza padel) in omedlel obležal je predvčerajšnjem opoldne nek hlapec na sv. Petra cesti, ko je žito v vrečah vozil.

— (Oporkah v predpustu l. 1878.) V dolgem letošnjem predpustu je bilo v Ljubljani sklenenih 65 porok, samo 9 več kot v enakem času l. 1877. Pri teh 65 porokah bila sta v 47 slučajih ženin in nevesta samskega stanu, v jednom slučajju je bil ženin vdovec, in nevesta vdova, v 11 slučajih se je poročil vdovec z nevesto samskega stanu, in v 6 slučajih vdova z ženinom samskega stanu. Najmlajši ženin star je bil 20, najstarejši

66 let, najmlajša nevesta 17, najstarejša 58 let. Največ porok sklenili so 30 do 40 let stari ženini z jednako starimi nevestami.

— (Bralno društvo v Proseku) napravi dne 23. junija pod milim nebom pri g. Gorjup u besedo, katere program je sledeči: 1. Pozdrav (Nedved). 2. Mojemu narodu (dekl. Stritar). 3. Slavljanka (Carli). 4. Orest (Stritar). 5. Iskrica domorodna (Trepal). 6. Bob iz Kranja (šaloigra v 2 dejanjih). 7. Tombola. Po besedi skupna zabava pri Nabergoju. Začetek besede je ob 5. uri popoldne. — Vstopnina k besedi 20 nov. K obilnej udeležitbi uljudno vabi odbor.

— (V Idriji) se odpre s 1. julijem urad za mero in vago.

— (V Toplicah) na Dolenjskem je bilo od 1. do 15. t. m. 86 zdravja iskajočih gostov.

— (Vesele razmere.) Iz Črmošnic se nam piše 18. t. m.: Minoli ponedeljek se je zbrala velika množica kmetov pred tukajšnjim šolskim poslopjem z namenom, učitelja, ker neče brezplačno opravljati službe organistovske s silo iztirati ali pa še nabiti. Učitelj, uže prej podučen o načrtu kmetov, ušel je škandalu s tem da je zapahnil vrata šolskega poslopja in preteč kmetom s streljanjem.

— (Častno meščanstvo.) Župan iz malega Lošinja g. P. Ivančič z dvema občinškima svetovalcema je izročil tržaškemu namestniku baronu Pino častno meščanstvo.

— (Medvedko ustrelil.) Gozdar Janez Lužar iz Drampah pri Poljanah na Dolenjskem je v Auerspergovem gozdu 13. t. m. medvedko, karih 10 tednov staro, ustrelil. Pes njegov je bil staro medvedko z dvema mladima prepodil. Stara je bežala, a mladi sta splezali na drevje. Lužar je jedno mlado ustrelil, a ker je slišal starko, da se z jeznim mrmranjem vrača, ubegnili je, ker nij imel nobenega strela več pri sebi.

— (Požara.) Iz Brežic se nam poroča: Pretečeni četrtek zjutraj mej 4. in 5. uro pogorelo je četrte ure od mesta oddaljenemu posestniku Ant. Peterkoviču v Zakotu gospodarsko poslopje. Kako je požar nastal, nij še pojasnjeno; govori se pa, da je bržkone zlo-miseljno požgano bilo. — Zavarovan je bil Peterkovič pri banki „Slaviji.“ — Tri dni pred tem pa je požar vpepelil vinski bram Janeza Jobe v Pleterjah. Tudi tu vzrok nij jasen, kajti v hramu nikdo nij stanoval. Zavarovano je tudi to poslopje pri banki „Slaviji.“

— (Uboj pred štirinajstim leti.) Dne 15. maja 1864 je bil nastal pri ženitovanju Jurija Bebarja v Babini tepež, pri kateri priliki je bil Miha Hraša ubit. Sodnija je prišla in zaprla Josipa Podbecana, ker je sumila, da je on kmetskega fanta Hraša ubil. Ker pa nij hotel nihče iz vasi zoper njega pričati, morala ga je sodnija zavoljo pomankanja dokazov izpustiti. Podbecan se je bil potem oženil, je postal oče, a tudi bolj neprijeten vaščanom nego nekdanj, posebno se je zameril Bebarju, ki je končno 17. aprila vlnskega leta sodniji v Celji naznanil, da je res Podbecan Hraša pred 13 leti ubil. Sodnija v Celji je na to Podbecana obsodila na 7 mesecev teške ječe, — a ta se pritoži na kasacijsko sodišče na Dunaji, katera ga je zato, ker je zločin uže zastarel, za nekrivega izpoznala. — (Iz Istre) ima tudi stara „Presse“ od 18. t. m. dopis ki je podoben našemu zadnjem in toži, kako italijanissimi rujejo zoper Avstrijo. Kedaj bodo te čudne tožbe vendar

s tem uslišane, da se bode nehal podpirati italijanski element proti cesarstvu zvestemu slovanskemu življu v Primorji!

— (Strela.) Ob viharju 14. t. m. je tudi v okolici mariborske strela na več krajih udarila, ranila neko kmetico, ubila jednega delavca, užgala v Kamci hlev in druge manjše nezgode naredila.

Razne vesti.

* (Izkušeni juristovski) se je v Avstriji leta 1878 naredilo vkupe 447 in sicer za sodnike 267, za odvokate 148 in notarje 32. Primerjajoč to število s številom prejšnjega leta, vidimo, da je leta 1877 bilo 10 procentov menj izpitov položenih nego 1877.

* (Strela ubila.) Hrvatske uradne novine poročajo iz sv. Ivane Zeline 16. t. m.; včeraj ob 8. zjutraj je udarila strela v hrast, pod katerim je osem delavcev vedrilo. Jednega je ubilo do smrti, jeden je oglušil na obe ušesi, drugi na jedno uho, jednemu so obe roki otrpeli, a izmed vseh osem je samo jeden nepoškodovan.

* (Volk požrl otroka.) Ogerske novine poročajo iz Tályje, da je zadnji ponedeljek šla tamošnja ženska s svojim otrokom v vinograd. Tam je speče dete na tla položila in šla na drugo stran vinograda k črešnjam. Ko pride čez nekaj časa nazaj — s strahom in grozo najde le krvave in razmesarjene ostanke svojega deteta. Volk je bil prišel in otroka raztrgal.

* (Grozno stanje „svobode“ na Nemškem.) Kako hudo je na Nemškem živeti zdaj po Nobilingovem napadu, kaže sledeč dogodek, ki ga posnemljemo iz nemških časnikov. V Stettinu je bil nek pohišten trgovec Löwenstein zatožen, da je govoril žaljivo o cesarji. On je tajil, a pričal je zoper njega en njegov sovražnik in dolžnik. Po nedolžnem obsojeni Löwenstein se je potem v ječi iz obupa sam obesil. Potem se je pa izkazalo, da je bil Löwenstein vse-skozi lojalen, ker je teden prej še svojemu sinu, kateri v Lipskem študira, pisal, kako ga je gnjusni napad Hödlov na cesarja silno razburil in razdražil in kako je to le žalosten nasledek krivih ukov itd. — Gorje mu, kogar zdaj na Nemškem kdo denuncira.

* (Veliko ostrupljenje.) Nedavno se je napravila v Klotnu v Švici pevška svečanost, k kateri je iz okolice mnogo pevcev prišlo. Nij se pa še ta svečanost pozabila, ko nastane v vaseh, iz katerih je bilo pri slavnosti največ pevcev navzočnih huda vročinska bolezen, ter je obolelo v Klotnu 50 oseb, v Basserdorfu 40, v Embrachu 30 in v Kemp-tnu 15. Skupaj postalo je nad 300 ljudij bolnih. Veliko je pa ostalo zdravih, ki so tudi bili pri svečanosti, in to se je čudno jelo do zdevati. Izvedelo se je potem, da je to bolezen

prouzročilo meso bolnih živalij, katero so ljudje pri slavnosti jeli. Gostilničar je bil namreč jedno bolno tele zaklal, in pečenko tega teleta so ljudje uživali. Nekateri ljudje so zavoljo tega uže umrli. Pri tacihih prilikah je tedaj jako treba paziti, kaj bode človek jedel, — kar pa nij vedno mogoče, ako krčmarji in gostilničarji nemajo vesti.

Tržne cene

v Ljubljani 19. junija t. l.

Pšenica hektoliter 8 gld. 78 kr.; — reš 6 gld. 18 kr.; — ječmen 5 gld. 20 kr.; — oves 3 gld. 41 kr.; — ajda 5 gld. 85 kr.; — pros 6 gld. 18 kr.; — kornuza 6 gld. — kr.; krompir 100 kilogramov 2 gld. 70 kr.; — fižol hektoliter 10 gld. — kr.; masla kilogram — gld. 90 kr.; — mast — gld. 82 kr.; — špeh trščen — gld. 70 kr.; — špeh povojen — gld. 75 kr.; — jajce po 1¹/₂ kr.; — mleka liter 7 kr.; — govednine kilogram 54 kr.; — telečnine 52 kr.; — svinjsko meso 68 kr.; — svinja 100 kilogramov 1 gld. 60 kr.; — slame 1 gold. 42 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gold. — kr.; — mehka 4 gld. — kr.

Dunajska borza 19. junija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	63 gld.	95 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	75
Zlata renta	74	25
1860 drž. posojilo	113	75
Akcije narodne banke	845	—
Kreditne akcije	242	20
London	117	25
Napol.	9	40
C. kr. cekini	5	59
Srebro	102	40
Državne marke	57	75

Loterijske srečke.

V Trstu 15. junija: 19. 18. 28. 85. 37.

V Linci 15. junija: 65. 9. 43. 68. 3.

Bizelskega vina

več 100 veder, prav dobrega od let 1875, 1876 in 1877 domačega pridelka, prav cenovno prodaja po 10 veder in više skupaj (190—3)

Lenart del Cott v Brežicah.

Adolf Eberl,

zaloga oljnatih barv, lakov in firnežev, (152—15)

v Ljubljani,

na Marijinem trgu, poleg frančiškanskega mosta.

Marke Wir empfehlen geschäftl. als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenmäntel,
Wagendecken (Plachen), Bettelagen, Zeltstoffe

der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne
in Wien, Neubau, Zollergasse 2,

Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

Tucl.
18. junija:
Evropa: Krič iz Praga. — Kanditsch iz Grada. — Pri Mariji: Krauseneck iz Dunaja. — Br. Wolkenberg iz Sela. — Nemberger iz Grada. — Glas iz Dunaja. — Heuer iz Koberja. — Färber iz Dunaja. — Pri Zamorel: Venigier iz Celovca. — Kastele iz Kranja. — Krič iz Bukovara. — Kaiser iz Opave.

C. kr. izključ. avstr. in kr. oger. priv. repinčeva kvint-esenca!

Jedino sredstvo, ki pripomore, da raste lasje in brada, 1 skleničica 1 gl.

Repinčeva esenca 80 kr.

K tem esencam naj se rabi jedino le pri meni narejena:

Pomada in olje od ljubja kineškega drevesa,
ker vsaka druga pomada vpliva na ovira. 1 velik lonček gl. 1.50;
1 majhen gl. 1, 1 skleničica olja gl. 1.

Hair-Milkon (mleko za omlajenje las)
daje sivim in belim lasem prvotno njihovo barvo. 1 skleničica gl. 2.50.

Orientalni ekstrakt cvetličnega mleka
najboljše lepoto sredstvo, ki odpravlja kope, pege, ogrce, mozole, uredi. 1 skleničica gl. 1. Da se lepota hitreje doseže, rabi se naj **milo od cvetličnega mleka**, 1 kos 30 kr.

Visja in glavna zaloga za razpošiljanje:
J. Paternoss,
parfemier in c. k. lastnik privilegija,
na Dunaju, L. Spiegelgasse 8.

Jedino le oni izdelki so pravi in vplivni, ki imajo pristavljeno protokolirano varstveno marko in vinjeto.

Več 100 priznanjih in zalvalnih pism v originalu lahko stane zavoj 10 kr.

Zaloga v Ljubljani pri Ed. Mahru, parfemeru. (196—1)